

Föreläsning 1, del d

Def] En summa $\sum_{k=1}^n a_k$ är aritmetisk om talföljden $(a_k)_{k=1}^{\infty}$ är aritmetisk.

Ex] $2 \sum_{k=1}^6 k = \underbrace{1+2+3+4+5+6}_{\text{red circles}} + \underbrace{6+5+4+3+2+1}_{\text{red circles}} =$
 $= 7+7+7+7+7+7 =$
 $= 6 \cdot 7 \Rightarrow \sum_{k=1}^6 k = \frac{6 \cdot 7}{2}$

Allmänt: $\sum_{k=1}^n k = 1+2+\dots+n = \boxed{\frac{n(n+1)}{2}}$

Ex] $\sum_{k=1}^n (k-1) = ?$ Två sätt:

① $\sum_{k=1}^n (k-1) = (1-1) + (2-1) + (3-1) + \dots + (n-1) =$
 $= 0 + 1 + 2 + \dots + (n-1) =$
 $= \sum_{k=1}^{n-1} k = \frac{(n-1)((n-1)+1)}{2} = \frac{n(n-1)}{2}$

② $\sum_{k=1}^n (k-1) = \sum_{k=1}^n k - \sum_{k=1}^n 1 =$
 $= \frac{n(n+1)}{2} - n = \frac{n^2+n-2n}{2} = \frac{n^2-n}{2}$

Allmän aritmetisk summa med konstant differens d :

$$\begin{aligned} \sum_{k=1}^n a_k &= \sum_{k=1}^n (a_1 + (k-1)d) = \\ &= \sum_{k=1}^n a_1 + d \sum_{k=1}^n (k-1) = \\ &= na_1 + d \frac{n(n-1)}{2} = \boxed{n \left(a_1 + d \frac{n-1}{2} \right)} = \\ &= \frac{n}{2} \underbrace{\left(\overbrace{a_1 + a_1}^{2a_1} + d(n-1) \right)}_{a_n} = \boxed{n \frac{a_1 + a_n}{2}} \end{aligned}$$

Def] En summa $\sum_{k=1}^n a_k$ är geometrisk om talföljden $(a_k)_{k=1}^{\infty}$ är geometrisk.

Sätt $S_n = \sum_{k=1}^n a_k$ och låt q vara den konstanta kvoten: ($q \neq 1$)

$$\begin{aligned} S_n &= a_1 + a_2 + a_3 + \dots + a_n = \\ &= a_1 + a_1 q + a_1 q^2 + \dots + a_1 q^{n-1} \\ \Rightarrow S_n \cdot q &= a_1 q + a_1 q^2 + a_1 q^3 + \dots + a_1 q^n \\ \Rightarrow S_n - S_n \cdot q &= a_1 - a_1 q^n \\ \Rightarrow S_n(1-q) &= a_1(1-q^n) \Rightarrow S_n = \boxed{a_1 \frac{1-q^n}{1-q}} \end{aligned}$$